I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2007. november 15.)

az oktatásról és képzésről mint a lisszaboni stratégia egyik fő hajtóerejéről

(2007/C 300/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

TEKINTETTEL:

1. A 2000. márciusi lisszaboni Európai Tanács által az Európai Unió számára meghatározott azon stratégiai célra ([1]), miszerint az *„a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon, amely több és jobb munkahellyel és nagyobb társadalmi kohézióval képes a fenntartható gazdasági növekedésre”*, valamint az Európai Tanács által az oktatási miniszereknek adott azon konkrét megbízásra, hogy *„adjanak általános véleményt az oktatási rendszerek konkrét jövőbeli célkitűzéseiről, a közös érdekeltségekre és prioritásokra koncentrálva, tiszteletben tartva ugyanakkor a nemzeti sokszínűséget”*.

2. A 2002. márciusi barcelonai Európai Tanács által elfogadott, az európai oktatási és képzési rendszerek célkitűzéseinek nyomon követésére vonatkozó részletes munkaprogram ([2]) („Oktatás és Képzés 2010” munkaprogram) alapján megállapított közös célkitűzésekre, valamint a nyitott koordinációs módszer kidolgozására, amely új perspektívákat nyitott meg az oktatás és képzés terén az Unión belüli folytatott további együttműködés számára.

3. Az egész életen át tartó tanulásról szóló, 2002. június 27-i tanácsi állásfoglalásra ([3]), amely felkérte a tagállamokat arra, hogy az egész életen át tartó tanulásra irányuló átfogó és koherens stratégiák kidolgozása és végrehajtása révén mozdítsák elő az egész életen át tartó tanulást mindenki számára.

4. A lisszaboni stratégiának a 2005. tavaszi Európai Tanács által elvégzett félidős felülvizsgálatára, és különösen az azt követően a 2005-2008-as időszakra elfogadott integrált iránymutatásokra, amelyek az emberi erőforrásba való beruházás mértékének növelésére, valamint az oktatási és képzési rendszereknek az új kompetenciakövetelmények szerinti átalakítására szólítottak fel ([4]).

5. Az oktatás és a képzés hatékonyságáról és méltányosságáról szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott, 2006. november 14-i következtetésekre, amelyek hangsúlyozták, hogy egy modern, tudásalapú társadalomban a hatékony és igazságos, magas szintű oktatási és képzési rendszerek kialakítása jelentősen hozzájárul a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés, és az emberi erőforrás-potenciál elpazarlása jelentette kockázatok csökkentéséhez ([5]).

6. Az Európai Tanács 2007. tavaszi ülésének következtetéseire ([6]), amelyek hangsúlyozták, hogy az oktatás és képzés előfeltétele a jól működő „tudásháromszögnek” (oktatás – kutatás – innováció), és kulcsfontosságú szerepet játszik a foglalkoztatás és a növekedés előmozdításában.

TUDOMÁSUL VÉVE a Bizottság nemrégiben kiadott közleményét ([7]), amely a megerősített növekedést, versenyképességet és innovációt célzó felülvizsgált lisszaboni stratégia első három évét értékeli, és a jövőre nézve néhány kulcsfontosságú kihívást határoz meg.

([1]) SN 100/1/00 REV 1.
([2]) HL C 142., 2002.6.14., 1. o.
([3]) HL C 163., 2002.7.9., 1. o.
([4]) A Tanács 2005/601/EK ajánlása a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról (2005-2008) és a Tanács 2005/600/EK határozata a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról.
([5]) HL C 298., 2006.12.8., 3. o.
([6]) 7224/07, 15. pont.
([7]) COM(2007) 581 végleges – A Bizottság Közleménye az európai érdekről: érvényesülés a globalizáció korában.

ANNAK ÉRDEKÉBEN, hogy biztosítsa, hogy az egész életen át tartó tanulás megközelítésének összefüggésében az oktatásnak és képzésnek a lisszaboni stratégiában játszott nélkülözhetetlen szerepét teljes körűen elismerjék, valamint hozzájáruljon a lisszaboni stratégia új ciklusára vonatkozó későbbi javaslatokhoz, továbbá törekedjen az új ciklus és az ahhoz kapcsolódó „Oktatás és képzés 2010" munkaprogram közötti kölcsönös kapcsolatok erősítésére.

ANNAK hangsúlyozása CÉLJÁBÓL, hogy az oktatás és képzés nem csupán a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló lisszaboni célkitűzések tekintetében jelent hozzáadott értéket, hanem az európai társadalmak előtt álló olyan egyéb kihívásoknak való megfelelés tekintetében is, mint a növekvő globalizáció, a változó népesedési tendenciák, a migráció, a technológiai fejlődés, az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés.

HANGSÚLYOZZA, hogy:

1. Az oktatás és képzés a tudásháromszög egyik csúcsát alkotja, amely kulcsfontosságú a kutatás és az innováció számára szükséges széles körű készségbázis és kreativitás biztosításában. Az oktatás és képzés Európa jövőbeli növekedésének és állampolgárai jólétének sarokköve.

2. Az egész életen át tartó tanulást célzó, átfogó és koherens stratégiák végrehajtásának meg kell felelnie a hatékonyság és a méltányosság céljának, és mindemellett elő kell mozdítania a kiválóságot, az innovációt és a kreativitást. Az oktatási és képzési rendszereknek nem csupán a nagyobb gazdasági versenyképesség és az egyéni foglalkoztathatóság alapját kell megteremteniük, hanem biztosítaniuk kell az erősebb társadalmi kohéziót, a fenntartható fejlődést, az egyén kiteljesedését és az állampolgárok társadalomban való aktívabb részvételét is.

3. A korai gyermekkori oktatás szélesebb körű biztosítása, a kulcskompetenciák elsajátításának ösztönzése, a szakképzés és szakoktatás vonzerejének növelése, az egész életen át tartó pályaorientáció fejlesztése, a továbbtanulásban és a felsőoktatásban a hozzáférés lehetőségének növelése és a kiválóság elősegítése, a felnőttképzés bővítése, valamint a tanárképzés minőségének javítása hatékony eszközöket biztosítanak ahhoz, hogy valamennyi állampolgár képzettebb legyen, és ezáltal fokozottan képes legyen a társadalmi és gazdasági fejlődésben való aktív részvételre.

4. A tanulói háttér tekintetében tapasztalható egyre növekvő különbségek miatt az oktatás és képzés alapvető eszköze az európai gazdaságokba és társadalmakba való integrációnak és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításának.

5. Az egész életen át tartó tanulás keretfeltételeit meg lehetne erősíteni az érintett szereplőket és munkáltatókat magukban foglaló tanulószervezetek létrehozásának ösztönzésével, valamint az e-tanulás infrastruktúrájának, a készségigények meghatározásának, a tanulási eredmények elismerésének és az egész életen át tartó pályaorientációnak a fejlesztésén keresztül, továbbá a lehetséges új finanszírozási megoldások feltérképezése révén.

ENNEK MEGFELELŐEN FELKÉRI TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, hogy hatáskörükön belül:

1. Hangsúlyozzák az oktatásnak és a képzésnek a lisszaboni stratégia egészében betöltött szerepét, különösen azáltal, hogy a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló integrált iránymutatások versenyképességre vonatkozó részében rávilágítanak az oktatás és képzés tudásháromszögben – a kutatás és az innováció mellett – elfoglalt kulcsfontosságú helyére, valamint azáltal, hogy az iránymutatások foglalkoztatásról szóló részében hangsúlyozzák, hogy az egész életen át tartó tanulás alapvető szerepet tölt be egyrészt abban, hogy az európai polgárok képesek legyenek a tudásalapú gazdaságban való érvényesülésre és az abban való teljes körű részvételre, másrészt annak biztosításában, hogy az ehhez szükséges tudást, készségeket és kompetenciákat valamennyi csoport – ideértve a kirekesztődés kockázatának kitett csoportokat is – meg tudja szerezni.

2. Az oktatásnak és képzésnek ne csupán a foglalkoztatás, a versenyképesség és az innováció előmozdításához való hozzájárulását emeljék ki, hanem a társadalmi kohézió, az aktív polgári szerepvállalás és egyéni kiteljesedés elősegítésében, illetve az európai társadalmak jelenlegi egyéb kihívásaira adandó válaszokban betöltött szerepét is.

3. Biztosítsák, hogy az oktatás- és képzéspolitika összhangban álljon az egyéb szakpolitikákkal és szakpolitikai területekkel, mint például a kutatásra, a vállalkozásra és innovációra, az információs társadalomra, a foglalkoztatásra, a szociális ügyekre, az ifjúságra, a kultúrára, az egészségügyre, a migrációra és a külkapcsolatokra vonatkozó szakpolitikák, továbbá fokozzák az együttműködést az Oktatási Tanács és az egyéb tanácsi formációk között, valamint mérlegeljék, hogy miként lehetne az érintett szereplők véleményét jobban figyelembe venni.

4. Erősítsék az Oktatási Tanács stratégiai szerepét az oktatás és képzés terén alkalmazott nyitott koordinációs együttműködésben, különösen azzal, hogy az eredményeket nemzeti és európai szinten egyaránt beépítik a döntéshozatali folyamatokba, valamint azzal, hogy szilárd tudásalapot alakítanak ki az oktatási és képzési szakpolitika területén.

5. Biztosítsanak egyértelmű kapcsolatot az „Oktatás és képzés" munkaprogram és a növekedésről és a foglalkoztatásról szóló lisszaboni integrált iránymutatások között, és ezzel egyidejűleg javítsák a tagállamok és a Bizottság között e téren végzett közös munka szervezését, és – a 2010 utáni munkaprogramra tekintettel – folytassák a program fő prioritásainak és azon lehetőségeknek a mérlegelését, hogy miként lehetne integráltabb megközelítést kidolgozni az oktatásra és képzésre az egész életen át tartó tanulás perspektívájában.